

Halmeri tarkastuksen ohje

Tarkistuslistan läpikäynti

Tarkistuslista käydään läpi haastatellen työpaikan edustajia. Tarkastajan tehtävänä on määrittää ovatko kysytyt asiat kriteerien mukaisessa kunnossa kohteena olevalla työpaikalla. Haastateltavien tulisi olla juuri kyseisen työpaikan hyvin tuntevia työnantajan ja työntekijöiden edustajia.

Haastattelutilanteessa varmistetaan, että saadaan sekä työnantajan, että työntekijöiden edustajan itsenäinen mielipide kysytyistä asioista. Se saattaa edellyttää molempien haastattelemista erikseen. Yhteishaastattelussa on varmistettava, että molemmat vastaavat itsenäisesti. Tarkastaja merkitsee oman näkemyksensä vastausten ja/tai muun saamaansa tiedon perusteella siten, että hän arvioi asioita eri työpaikoilla samojen kriteereiden mukaisesti

Tarkistuslistan kohdat ovat väittämämuodossa. Asioiden kysymiseen on kaksi vaihtoehtoa:

1) pyydetään kertomaan asiasta avoimella kysymyksellä, esim. ”Miten teillä hoidetaan uusien työntekijöiden työnopastus?” tai

2) kysytään ”Pitääkö paikkansa että kaikki uudet työntekijät opastetaan?”

Johdattelevia kysymyksiä on vältettävä, esim. ei kysytä ”Opastetaanhan teillä uudet työntekijät?”

Ratkaisu kunnossa/korjattavaa tehdään nykytilanteen mukaan. Jos tulee esille työpaikan ongelmia, on niistä selvitettävä ovatko ne vielä ajankohtaisia vai onko ongelmaan jo puututtu/korjattu. Tilanne voi olla menetelmän kriteereiden mukaan kunnossa, vaikka työpaikan edustajat näkevät asiassa vielä ongelmia ja toimenpiteitä on tekeillä. Toisaalta, jos nykytila ei täytä vaatimuksia, pelkät suunnitelmat tai päätökset parannuksista eivät riitä, ellei niitä ole jo alettu panna toimeen.

Vaaran paikkojen tarkastus

Toisessa vaiheessa mennään tarkastajan harkinnan mukaan tarkastamaan kohde/kohteita, joissa työpaikan keskeisenä pitämä vaara/vaarat on. Tarkoituksena on todentaa ko. vaaran hallinta käytännössä.

Loppuyhteenveto

Käynnin lopuksi tarkastaja kertoo keskeiset havaintonsa: Mitkä asiat työpaikka on hoitanut hyvin, ja missä asioissa on kehittämisen tarvetta.

Palaute työpaikalle käynnin jälkeen

Tarkastuksesta lähetetään tarkastuskertomus, jonka liitteenä on tietokannasta tulostettu palauteraportti.

TURVALLISUUDEN HALLINTA TYÖPAIKALLA

Työpaikan perustiedot

TK-numero
Valvontakohte
Y-tunnus
Henkilömäärä (koko valvontakohte/TK-numero)
Työpaikan toimiala
Katuosoite
Postinumero ja postitoimipaikka

Henkilöstö-, tapaturma- ja sairaustiedot

Tiedot koskevat koko valvontakohte

Tiedot koskevat seuraavaa osastoa/yksikköä: _____

Tiedot ovat vuodelta: _____

Vähintään 4 päivän poissaoloon johtaneiden työtapaturmien lukumäärä edellisvuonna (työpaikka- ja työmatkatapaturmat yhteensä): _____

	Työntekijät ¹	Toimihenkilöt ¹	Yhteensä ¹
Henkilöstön lukumäärä keskimäärin			
Oman sairauden vuoksi poissaolotunnit (sisältää myös tarkastus- tai hoitokäynnit ja kuntoutuksen, mutta ei lapsen syntymää ja hoitoa)			
Tapaturmien vuoksi menetetyt työtunnit (voi ilmoittaa tiedot, jotka sisältävät myös alle 4 päivän tapaukset, ellei niitä voi erottaa)			
Lisätietoja antaa, nimi:			
Puhelin:			
Sähköposti:			

1) Jos työntekijä/toimihenkilö -jaottelu ei sovi, voi täyttää pelkästään yhteensä -kohdat.

	Työsuojelun yhteistoiminta ja organisointi	Kunnossa	Korjattavaa
1.	Työsuojeluvaltuutetut ja työsuojelutoimikunta Työpaikan työsuojeluyhteistyö on järjestetty asianmukaisesti, esim. työntekijöiden työsuojeluvaltuutetut vähintään 10 hengen työpaikalla ja työsuojelutoimikunta tai vastaava vähintään 20 hengen työpaikalla.		
2.	Työsuojeluhenkilöstön koulutus Työsuojeluhenkilöstö on koulutettu tehtäviinsä. Työpaikan työsuojelupäällikön, työsuojeluvaltuutettujen ja –toimikunnan jäsenten yhteystiedot on ilmoitettu työsuojeluhenkilörekisteriin.		
3.	Työsuojelun toimintaohjelma Työpaikalla on työsuojelun toimintaohjelma.		
4.	Tiedottaminen henkilöstölle Työsuojeluasioista tiedotetaan työntekijöille esim. henkilöstökouksissa ja ilmoitustaululla, työpaikkaa koskeva työlainsäädäntö on työntekijöiden nähtävänä.		
5.	Ensiapuvalmius Työpaikalla on riittävästi (työterveyshuollon suosittelema määrä) ensiapukoulutuksen saaneita henkilöitä. On järjestetty myös koulutusta tai harjoituksia tulipalon/onnettomuuden varalta.		
6.	Työaikakirjanpito ja ylityöt Työpaikalla on lainmukainen työaikakirjanpito ja ylityön enimmäismäärät pysyvät lain sallimissa rajoissa.		
	Lisätietoja kohdista 1-6 ja mahdollisista parannusta kaipaavista asioista:		

	Työntekijöiden opetus ja ohjaus	Kunnossa	Korjattavaa
7.	<p>Perehdytys työpaikan yleisiin työsuojeluasioihin</p> <p>Työntekijöiden perehdyttämiseksi työpaikan työsuojeluasioihin on toimiva menettelytapa. Heille selvitetään ainakin</p> <ul style="list-style-type: none"> – työterveyshuolto – työpaikan vaara- ja kuormitustekijät – turvallisuusohjeet sekä toiminta hätätilanteissa ja ensiavun tarpeessa – työntekijän vastuu omasta ja muiden työntekijöiden turvallisuudesta – työntekijän velvollisuus ilmoittaa vioista, puutteista ja vaaratilanteista – työntekijän velvollisuus kohdella toisia asiallisesti. 		
8.	<p>Opetus ja ohjeet työhön</p> <p>Kaikki työntekijät opastetaan työhönsä ja varmistetaan että he osaavat turvalliset ja terveelliset työtavat ennen itsenäistä työskentelyä. Opastusta annetaan tarvittaessa tehtävien muuttuessa ja pitkän poissaolon jälkeen. Opastus kattaa esimerkiksi</p> <ul style="list-style-type: none"> – työasennot ja työpisteen ergonomisen säätämisen – työvälineiden ja turvallisuuslaitteiden käytön – vaaranarviointissa todetut erityiset vaarat, esim. häiriö- ja uhkatilanteet ja vaarallisten aineiden käsittely – myös harvemmin toistuvat tehtävät, esim. puhdistus-, huolto- ja korjaustyöt. <p>Erityistä vaaraa aiheuttavaa työtä saa tehdä vain pätevä työntekijä.</p>		
	Lisätietoja kohdista 7-8 ja mahdollisista parannusta kaipaavista asioista:		

	<i>Esihenkilöiden ja organisaation toiminta</i>	Kunnossa	Korjattavaa
9.	<p>Esihenkilöiden toimintaedellytykset työsuojeluasioissa Esihenkilöillä on asianmukaiset toimintaedellytykset hoitaa työnantajan edustajina lain vaatimia työsuojelutehtäviä.</p> <ul style="list-style-type: none"> – tietävät työturvallisuuslain velvoitteet – on riittävästi asiantuntemusta (koulutus, kokemus) – on riittävästi työaikaa hoitaa lain velvoitteet. 		
10.	<p>Esihenkilöiden valvontatehtävät Esihenkilöiden tehtäviin kuuluu käytännössä</p> <ul style="list-style-type: none"> – työympäristön jatkuva valvonta ja vaaraa aiheuttaviin epäkohtiin puuttuminen – työtapojen turvallisuuden jatkuva valvonta ja vaarallisiin työtapoihin puuttuminen – <i>työyhteisön vuorovaikutuksen jatkuva seuraaminen ja esimerkiksi epäasialliseen käytökseen puuttuminen.</i> 		
11.	<p>Kunnossapito Työpaikan rakennukset, piha-alueet sekä koneet ja laitteet pidetään turvallisessa kunnossa. Esimerkiksi</p> <ul style="list-style-type: none"> – ilmanvaihto- ja sähkölaitteet huolletaan asianmukaisesti – ulkoalueiden liukkaudentorjunta on riittävä myös ongelmakeleillä – ajoneuvot, kuljetus ja nostovälineet sekä tuotantokoneet huolletaan asianmukaisesti – tarvittavat määräaikaistarkastukset tehdään määräysten mukaisesti. 		
12.	<p>Suunnittelu ja hankinnat Terveys- ja turvallisuusvaatimukset otetaan huomioon</p> <ul style="list-style-type: none"> – <i>työtilojen ja –menetelmien suunnittelussa</i> – <i>työn suunnittelussa ja mitoituksessa</i> – <i>työvälineiden, koneiden, tarvikkeiden, materiaalien ja kemiallisten aineiden hankinnoissa</i> 		
	Lisätietoja kohdista 9-12 ja mahdollisista parannusta kaipaavista asioista:		

	Sisäiset työsuojelutarkastukset ja työoloja koskevat aloite- ja ilmoitusmenettelyt	Kunnossa	Korjattavaa
13.	Työpaikan omat työsuojelutarkastukset Työympäristöä ja työtapoja seurataan toistuvasti sisäisillä työsuojelutarkastuksilla, havainnointikierröksillä tai mittauksilla. Havaitut puutteet korjataan.		
14.	Henkilöstökyselyt ja kehityskeskustelut Työyhteisön vuorovaikutusta (tilaa) seurataan toistuvasti esimerkiksi henkilöstökyselyjen avulla tai esihenkilö- alaiskeskusteluissa (kehityskeskusteluissa). Ilmi tulleisiin ongelmiin puututaan ja toimenpiteiden vaikutusta seurataan.		
15.	Työntekijöiden ilmoitus- ja aloitemenettelyt Työpaikalla on toimiva menettely työntekijöiden työoloihin liittyvien ongelmien ja vaaratilanteiden ilmoituksille sekä parannusehdotuksille. <ul style="list-style-type: none"> - menettely on kaikkien tiedossa ja ilmoittamista aktivoidaan - ilmoitukset ja aloitteet tutkitaan ja niiden johdosta tehdään tarvittaessa toimenpiteitä - ilmoituksen/aloitteen tekijälle ja työsuojeluvaltuutetulle annetaan palaute, mihin toimenpiteisiin ilmoitus mahdollisesti johtaa. 		
16.	Työtapaturmien ja terveyshaittojen tutkinta Kaikki poissaoloon johtaneet työtapaturmat tutkitaan ja havaitut puutteet korjataan. Ammattitauteihin ja työperäisiin sairauksiin johtaneet olosuhteet selvitetään ja korjataan.		
	Lisätietoja kohdista 13-16 ja mahdollisista parannuksista kaipaavista asioista:		

	<i>Vaarojen selvitys ja arviointi</i>	Kunnossa	Korjattavaa
17.	Vaarojen selvitys ja arviointi Vaarojen selvitys ja arviointi on tehty ja se on käsitelty työntekijöiden tai heidän edustajiensa kanssa.		
18.	Työterveyshuollon työpaikkaselvitys Työterveyshuollon työpaikkaselvitys on tehty ja se on ajan tasalla.		
19.	Muut selvitykset Tarpeellisiksi katsottavat muut työolojen selvitykset, kuten ergonomiset tai työhygieeniset (melu, ilman epäpuhtaudet jne.) selvitykset on tehty.		
20.	Vaarojen selvitys kattaa eri tehtävät Vaarojen selvitys kattaa kaikki erilaiset työtehtävät ja työkohteet, myös harvemmin tehtävät työt sekä häiriö- ja poikkeustilanteet. Vaarojen selvitys tehdään myös muutosten yhteydessä ja uuden työn suunnitteluvaiheessa.		
21.	Vaarojen selvitys kattaa fyysisen työympäristön Vaarojen selvitys kattaa tärkeimmät fyysisen työympäristön tekijät, kuten mahdolliset tapaturman vaarat, kemialliset ja biologiset tekijät sekä melun, värinän ja säteilyt.		
22.	Vaarojen selvitys kattaa TULE –kuormitustekijät Vaarojen selvitys kattaa myös tärkeimmät tuki- ja liikuntaelinten (TULE) kuormitustekijät, esimerkiksi käsin tehtävät nostot, yläraajan toistotyön ja näyttöpäätetyön.		
23.	Vaarojen selvitys kattaa henkiset kuormitustekijät Vaarojen selvitys kattaa myös tärkeimmät henkiset kuormitustekijät, esimerkiksi väkivallan uhan, epäasiallisen kohtelun ja muun henkisen kuormittumisen.		
	Lisätietoja kohdista 17-23 ja mahdollisista parannusta kaipaavista asioista:		

- 1) **Vähäinen vaara** = Tekijä on hallinnassa, se ei aiheuta terveyshaittaa tai mahdollinen haitta on vähäinen ja ohimenevä
- 2) **Kohtalainen vaara** = Tekijä voi aiheuttaa sairauslomaan johtavia ohimeneviä sairauksia
- 3) **Vakava vaara** = Tekijä voi aiheuttaa vakavia seurauksia, esimerkiksi yli 30 päivän sairausloman, pysyvän vamman tai hengen menetyksen

Työpaikan vaara- ja kuormitustekijät			
Mitkä seuraavista tekijöistä voivat aiheuttaa merkittävän vaaran työntekijän turvallisuudelle tai terveydelle työpaikallanne? Rastita sopiva vaihtoehto	1	2	3
Työn fyysiset kuormitustekijät			
1) näyttöpäätte-ergonomia			
2) käsin tehtävät nostot tai siirrot			
3) toistotyö; samanlaisena alle puolen minuutin välein toistuva yläraajan liike (ei näyttöpäätetyö)			
4) työpisteen mitoitus; hyvä työasento, mahdollisuus vaihdella sitä, tuki kädelle / keholle			
5) työvälite-ergonomia; käden luonnollinen asento, otteen saaminen, voiman tarve, täriä, lämpö			
6) työn fyysinen kuormittavuus			
Työn psyykkiset ja sosiaaliset kuormitustekijät			
7) henkinen työkuormitus, työskentely suorituskyvyn ääriarajoilla			
8) väkivalta ja sen uhka			
9) epäasiallinen kohtelu työpaikalla			
10) tehtävä- ja vastualueiden epäselvyys			
11) työntekijän opetus ja ohjaus turvallisiin ja terveellisiin työtapoihin			
12) työntekijän kuuleminen ja tiedonkulku omaa työtä koskevassa asiassa			
13) tuen ja avun saaminen esihenkilöltä			
Fysikaaliset työympäristötekijät			
14) melu, jatkuva melu, iskumelu			
15) lämpöolosuhteet, lämpötila, ilman liike, kosteus			
16) valaistus, yleis- ja kohdevalaistus			
17) täriä, käsiin kohdistuva, kehoon kohdistuva			
18) säteilyt, ionisoiva, UV, laser			
Kemialliset ja biologiset työympäristötekijät			
19) ilman epäpuhtaudet, pölyt, homeet, kaasut, huuurt			
20) ihon kautta altistuminen kemikaaleille			
21) kemikaalipakkaukset, putkistot, varastot			
22) käyttöturvallisuustiedotteet			
23) tartuntatautien vaarat			
Tapaturmavaarat			
24) ensiapu- ja pelastusvalmius			
25) työpaikan järjestys ja siisteys; kulkutiet, poistumistiet			
26) liukkaudentorjunta; ulkoalueilla, sisällä			
27) kulkuteiden ja työtasojen rakenne, portaat, luiskat, kaiteet, aukkosuojat (putoamissuojat)			
28) tilapäiset kulkutiet ja työtasot, telineet, työpukit, tikkaat			
29) paloturvallisuus, palokuorma, tulityöt, sähkölaitteet, hälytysjärjestelmät ja sammutusvälineet			
30) koneiden ja laitteiden kunto, hallinta- ja suojalaitteet, merkinnät			
31) sisäinen liikenne, ajoneuvot, trukit, kuljetusreitit, liikennesuunnitelma			
32) lastaus- ja purkupaikat			
33) nostotyöt, nosturit, nostoapuvälineet, tarkastukset			
34) henkilönostimet			
35) ajaminen yleisessä liikenteessä, ajo- ja lepoajat			
Muut tekijät (mitkä?)			
36)			
37)			

Vaara- ja kuormitustekijöiden hallinta

Kuvaile miten edellisellä sivulla **kolmen merkittävimäksi** arvioidun tekijän kohdalla on varmistettu työntekijöiden turvallisuus ja terveys.

Keinoja voivat olla esimerkiksi vaaran poistaminen tai lieventäminen, tekniset suojauskeinot, työjärjestelyt, opastus ja ohjaus, oikeiden työtapojen valvonta, henkilösuojaimet ja suojavaatetus, altistumisen seuranta, ja työntekijän henkilökohtaisten edellytysten huomioiminen.

25.	Vaara- ja kuormitustekijä n:o (edellisen sivun numeroinnin mukaan):	
	Kuvaile lyhyesti ongelma sekä missä tehtävissä/keillä se esiintyy	Kuvaile lyhyesti tehtyjä toimenpiteitä ja mahdollisia suunniteltuja lisätoimenpiteitä
26.	Vaara- ja kuormitustekijä n:o (edellisen sivun numeroinnin mukaan):	
	<i>Kuvaile lyhyesti ongelma sekä missä tehtävissä/keillä se esiintyy</i>	Kuvaile lyhyesti tehtyjä toimenpiteitä ja mahdollisia suunniteltuja lisätoimenpiteitä
27.	Vaara- ja kuormitustekijä n:o (edellisen sivun numeroinnin mukaan):	
	<i>Kuvaile lyhyesti ongelma sekä missä tehtävissä/keillä se esiintyy</i>	Kuvaile lyhyesti tehtyjä toimenpiteitä ja mahdollisia suunniteltuja lisätoimenpiteitä